

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY SPRÁVNÍHO OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ DOMAŽLICE

V. úplná aktualizace 2020

ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ metodika zpracování

Počet obcí v ORP Domažlice:	58
Počet katastrálních území:	139
Počet obyvatel v ORP Domažlice:	40 679
Rozloha ORP Domažlice:	763,5 km ²
Textovou i grafickou část zpracoval:	odbor výstavby a územního plánování MěÚ Domažlice Ing. Jiří Lahoda, Ing. Martina Královcová

Obsah

- 1. Legislativa**
- 2. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území**
 - 2.1. Základní mapové podklady**
 - 2.2. Data od poskytovatelů - údaje o území**
 - 2.3. Data získaná průzkumem území**
 - 2.4. Ostatní podklady**
 - 2.5. Datový model ÚAP**
 - 2.6. Stanovení hodnot v území**
 - 2.7. Limity využití území**
 - 2.8. Záměry na provedení změn v území**
 - 2.9. Stanovení problémů k řešení**
- 3. Rozbor udržitelného rozvoje území**
 - 3.1. Úvod do rozboru a změny oproti minulým aktualizacím ÚAP**
 - 3.2. Rozbor udržitelného rozvoje území obce (karta obce)**
 - 3.2.1. Základní údaje o obci**
 - 3.2.2. Swot analýza obce**
 - 3.2.3. Hodnocení územních podmínek – hospodářské prostředí**
 - 3.2.4. Hodnocení územních podmínek – sociální prostředí**
 - 3.2.5. Hodnocení územních podmínek – životní prostředí**
 - 3.3. Rozbor udržitelného rozvoje území ORP Domažlice**
 - 3.4. Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek**
 - 3.5. Požadavky do zadání územně plánovacích dokumentací**
 - 3.6. Požadavky na aktualizaci ZÚR PK**
- 4. Seznam použitých zkratek**

1. Legislativa

Územně analytické podklady (dále jen „ÚAP“) se zpracovávají podle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Dle § 26 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, ÚAP obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen „limity využití území“), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (dále jen „rozbor udržitelného rozvoje území“).

Dle § 27 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, pořídil ÚAP v roce 2008 Městský úřad Domažlice, odbor výstavby a územního plánování pro svůj správní obvod.

Dle § 28 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, má pořizovatel povinnost průběžně aktualizovat ÚAP na základě nových údajů o území a průzkumem území a každé 2 roky provést úplnou aktualizaci ÚAP, přičemž do 18 měsíců od poslední úplné aktualizace má povinnost pořídit návrh nové úplné aktualizace ÚAP.

V souladu s § 28 odst. 2 stavebního zákona Městský úřad Domažlice, odbor výstavby a územního plánování, jako příslušný pořizovatel údajů o území, oznámil zahájení pořizování IV. úplné aktualizace ÚAP a vyzval poskytovatele údajů k potvrzení správnosti, úplnosti a aktuálnosti použitých údajů o území a to ve lhůtě do 3 měsíců od doručení oznámení.

2. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

2.1. Základní mapové podklady

Podkladem pro tvorbu ÚAP byla použita účelová katastrální mapa Plzeňského kraje, poskytnutá pro tyto účely Plzeňským krajem. Další podkladovou mapou jsou datové sady základní báze geografických dat tzv. ZABAGED a GEONAMES, který úřadu územního plánování k výkonu jeho činnosti poskytl Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK).

2.2. Údaje od poskytovatelů - údaje o území

Údajem o území jsou ve smyslu § 27 stavebního zákona informace nebo data o stavu území, o právech, povinnostech a omezeních, která se váží k určité části území, například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě, a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů a dále informace nebo data o záměrech na provedení změny v území; údaje o území zahrnují i informace o jejich vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí platnosti a účinnosti. Přehled sledovaných údajů o území je uveden v příloze č. 1A vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Údaje o území poskytuje pořizovateli orgán veřejné správy, jím zřízená právnická osoba a vlastník dopravní a technické infrastruktury (dále jen "poskytovatel údajů") především v digitální formě bezodkladně po jejich vzniku nebo po jejich zjištění, přitom zodpovídá za jejich správnost, úplnost a aktuálnost. Tyto údaje o území může pořizovatel použít jen pro územně plánovací činnost, založení a vedení technické mapy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie.

Vlastník technické infrastruktury poskytuje úřadu územního plánování v grafickém vyhotovení polohopisnou situaci technické infrastruktury dokončené a zkolaudované po dni nabytí účinnosti tohoto zákona v souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK) v měřítku katastrální mapy, případně v měřítku podrobnějším.

Poskytnuté údaje o území jsou zpracovávány do jednotné personální geodatabáze datového modelu vytvořené společností T-mapy, provozované Krajským úřadem Plzeňského kraje.

2.3. Data získaná průzkumem území

V rámci pořizování ÚAP úřad územní plánování vlastním průzkumem terénu průběžně sleduje údaje o území a to zejména :

- zastavěné území, zastavitelné plochy
- urbanistické hodnoty
- historicky významné stavby a soubory staveb
- architektonicky cenné stavby a soubory staveb
- významné stavební dominanty
- místa významných událostí
- významné vyhlídkové body
- další údaje o území

2.4. Ostatní podklady

Dalšími podklady pro vyhodnocení RURÚ jsou např. sčítání dopravy za období 2000, 2005, 2010 a 2016 na vybraných silnicích, které úřadu územního plánování poskytlo ŘSD. Podkladem pro hodnocení zejména krajinných a ekostabilizačních prvků krajiny jsou data poskytnutá od AOPK ČR a to údaje z mapování biotopů České republiky. K dalším analýzám v hodnocení krajiny byla využita data od Ministerstva zemědělství a jednalo se o data z veřejného registru půdy - vrstva půdní bloky a krajinné celky, Plán povodí Vltavy oblastní závod Berounka. Nedílnými podklady jsou rovněž územně plánovací dokumentace vydané obcemi ve správním obvodu ORP Domažlice, zásady územního rozvoje Plzeňského kraje jako územně plánovací dokumentace vydaná krajem a Politika územního rozvoje ČR jako závazný koncepční podklad. Pro hodnocení některých ukazatelů jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje byly použity data Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí a Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů.

V rámci úplné aktualizace ÚAP 2020 byly zjišťujícím dotazníkem osloveny všechny obce v ORP Domažlice, aby jednoduše popsaly veškeré vazby, záměry i nedostatky v území. Tyto dotazníky, které byly pořizovateli ÚAP vráceny (z 58 dotazníků bylo 27 vráceno), byly vyhodnoceny a zpracovány v rámci hodnocení udržitelného rozvoje území. Obce, které dotazník nevrátily, jsou v některých ukazatelích hodnoceny negativně. V případě, že dotazník vrátili v roce 2012, byly údaje použity právě z tohoto dotazníku.

2.5. Datový model ÚAP

Veškeré polohopisné údaje vztahující se k územně analytickým podkladům ORP Domažlice jsou zpracovány do jednotného datového modelu od společnosti T - mapy s.r.o. Sledované jevy ÚAP, které byly poskytnuty v jiném datovém formátu než ESRI SHP, byly nebo jsou postupně převáděny do vektorového formátu shapefile a zpracovány personální geodatabáze jednotného datového modelu. Některá data zejména vzniklá vlastní analýzou (některé přírodní hodnoty či údaje v problémovém výkrese erozí ohrožené plochy, odvodněné nivy apod.) jsou vedena paralelně s jednotným datovým modelem. Tato data spravuje úřad územního plánování Domažlice.

O datovém modelu se více dozvíte zde:

http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/data/uploads/ke_stazeni/vizualizace-uap-33-v-arcgis.pdf

2.6. Stanovení hodnot v území

Urbanistické a architektonické hodnoty obce

Za urbanistické hodnoty jsou automaticky považovány kulturní nemovité památky zapsány v ústředním seznamu kulturních památek České republiky, krajinné, vesnické a městské památkové zóny, městské památkové rezervace, urbanisticky významné prostory, místa s prokázanými archeologickými nálezy, pomníky padlým ve světových válkách, kapličky, boží muka, pamětní kříže apod. V rámci terénních průzkumů byly téměř v každé obci vytipovány další hodnotné objekty dokumentující historický, kulturní i architektonický vývoj obce a které jsou důležité pro definování identity a rozvoje genia loci každého sídla. U vyjmenovaných objektů či souborů objektů bude doplněn důvod, který ozřejmuje, proč jsou právě tyto objekty nebo soubory cenné, v případě dálkových pohledů či významných prostorů jsou definovány činnosti, které jsou pro zachování hodnoty ještě snesitelné. Vlivem suburbanizace, odklonu stávající generace od tradičních hodnot, úbytku obyvatel ve vesnicích a změně způsobu hospodaření na českém venkově dochází rovněž ke změnám ve stavebním fondu a rázu tradiční české vesnice. Nejsou respektovány základní urbanistická pravidla a novostavby popř. přestavby stávajících objektů svým vzhledem, proporcemi a požadovaným funkčním využitím velmi často trvale naruší ráz dané lokality, sousedské vztahy a výraz celé lokality. Zpracovatelé územních plánů stanoví a popíší charakter zástavby, který je nutno v dané lokalitě ctít a dále budou dbát na to, aby územní podmínky přestaveb a nových zastavitelných ploch, prostřednictvím stanovených regulativů, respektovaly stávající charakter zástavby a ráz obce. Jako prvky lidové architektury byly vytipovány nejcennější objekty v obcích a tyto objekty popř.

soubory objektů by měly být správně nastavenými regulativy chráněny před znehodnocením. Zdrojem informací pro vytipování urbanistických hodnot v území je publikace Lidová architektura okresu Domažlice od Karla Fouda a Heleny Weberové z roku 1998, vlastní průzkum území, internetová aplikace Google maps Street View a konzultace s odborem kanceláře starosty - úsekem památkové péče MÚ Domažlice. Mezi urbanistické hodnoty jsou rovněž řazeny turistické a naučné stezky, cyklostezky a vyhlídková místa do krajiny.

Přírodní hodnoty

Za přírodní hodnoty, s výjimkou ploch ležících na území CHKO Český les, jsou považovány veškeré kategorie chráněných území (významný krajinný prvek ze zákona, registrovaný významný krajinný prvek, přírodní park, památný strom, přírodní památka, přírodní rezervace). Za významné krajinné prvky ze zákona, tzn. lesy, vodní toky a plochy byly převzaty z obdržených dat Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů a dat ZABAGEDu poskytovaných ČÚZK. Údolní nivy byly vymezeny na základě analýzy dat BPEJ od Výzkumného ústavu meliorací a půd, přičemž jako podklad byly vybrány hlavní půdní jednotky (druhé a třetí číslo BPEJ) od čísla 55 až do konce číselné řady. K těmto datům byla připojena data vodních ploch ze ZABAGEDU a parcely katastru nemovitostí - pozemky vedené jako vodní plocha. Dále byla připojena data bažin ze ZABAGEDu (2012) a DIBAVODu (2012) a hladina Q 100 (data UAP 2012) na Zubřině a Radbuze. Všechno sloučeno do jedné plochy - polygonu nazvané údolní niva. Dále byl proveden průnik s daty orných ploch získaných LPISu (MZe, stav k 2012) a dostali jsme vrstvu orná plocha v nivě. Potom byl proveden ořez těchto vrstev vrstvou zastavěné území (data ÚAP 2012) s obalovou zónou 50 metrů, neboť celá řada sídel leží v nivách toků. Dalším krokem byl proveden ořez vrstvou hospodářské lesy (data ÚAP 2012), tzn. niva v lesních celcích by neměla být vymezena. Po té bylo provedeno dočištění polygonů a byly odstraněny plochy údolních niv menších než 5 000 m² a odstraněny orné plochy v nivě menší než 1000 m². Výsledné vymezení údolní nivy bylo odsouhlaseno orgánem ochrany přírody a krajiny městského úřadu Domažlice, kterému slouží jako podklad pro rozhodování v území. Plochy údolních niv budou dále zpřesňovány na základě terénních průzkumů. Údolní niva nebyla vymezena na území CHKO Český les.

Na území CHKO Český les přírodní hodnoty odpovídají hranici I. a II. zóny, ve kterých jsou zahrnuty zejména maloplošně chráněná území a cenná území v CHKO. Další hodnoty na území CHKO Český les jsou území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu v pásmu A, B a C.

Na celém území ORP Domažlice byly jako přírodní hodnoty vymezeny přírodně blízké a

ohrožené biotopy. Ohrožené biotopy budou v zadání územních plánů jmenovány s požadavkem na zajištění územní ochrany. Tyto lokality - biotopy - byly získány z databáze Agentury ochrany přírody a krajiny v rámci mapování krajiny a tyto lokality jsou opatřeny příslušným kódovým označením, pod kterým jsou uvedeny v Katalogu biotopů České republiky, ve kterém je uveden management a ohrožení dané lokality. Za cenné biotopy, které by měly dostat územní ochranu, se považují všechny nelesní a člověkem nenarušené biotopy (tyto druhy lesních biotopů jsou ozn. písmenem 'L4-L9' a člověkem narušené písmenem 'X'), které mají v rámci mapování označeny reprezentativnost písmenem 'A' nebo 'B' nebo stupeň zachovalosti 'A' nebo 'B' a zároveň mají výměru alespoň 500 m².

Za přírodní hodnoty se dále považují funkční prvky územního systému ekologické stability, mokřady a podmáčené plochy zjištěné průzkumem či prověřením dat ZABAGEDu, krajinářské kompoziční prvky (remízy, meze, skupinky stromů v krajině apod.), zdroje nerostných surovin, půdy s I. a II. třídou ochrany zemědělského půdního fondu a krajinné prvky vymezené v ZÚR (krajinné dominanty a veduty, rybničné krajiny a krajiny zalesněných kup a kuželů).

2.7. Limity využití území

Limity využití území jsou závazné podmínky realizovatelnosti záměrů vyplývajících z územního plánování. Určují účel, způsob, ohraničení a podmínky uspořádání a využití území. Stanovují nepřekročitelnou hranici nebo rozpětí pro využití a uspořádání území. Jsou pro pořizovatele a projektanty územně plánovací dokumentace závazné a musí je respektovat. Stavební zákon č. 183/2006 Sb. (dále jen SZ) v § 1 odst. 1 mimo jiné uvádí, že zákon upravuje ve věcech územního plánování zejména cíle a úkoly územního plánování, soustavu orgánů územního plánování, nástroje územního plánování... Součástí nástrojů územního plánování jsou kromě jiného územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území. Dále v § 26 odst. 1 zákon stanoví, že územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen limity využití území), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci.

Úřad územního plánování v sestavování výkresů limitů vycházel z údajů poskytnutých od jednotlivých poskytovatelů (zejména vlastníků dopravní a technické infrastruktury) v rámci

aktualizací územně analytických podkladů, od údajů poskytnutých orgány veřejné správy a z údajů získaných vlastními průzkumy. Do výkresů limitů byly rovněž zahrnuty záměry plynoucí z nadřazené dokumentace tedy ze ZÚR, záměry orgánů veřejné správy např. navrhované prvky ÚSES, veřejně prospěšné stavby a opatření.

Obecný přehled všech obecně známých limitů v území je možno vyhledat zde:

<http://www.uur.cz/?ID=2591>

2.8. Záměry na provedení změn v území

Do výkresu záměrů na provedení změn v území jsou převzaty záměry ze Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje vč. aktualizace č.1, 2 a 4. Dále záměry poskytovatelů údajů o území, především poskytovatelů technické infrastruktury, záměry z platných územních plánů a některé záměry z navržených územních plánů, které se nachází v různých fázích projednávání. Problematickou částí je ÚSES, který byl do záměrů převeden pouze v území, které není řešeno územně plánovací dokumentací anebo do záměru byly zahrnuty části ÚSES, které jsou v Generelu ÚSES určeny jako nefunkční či k založení jako nové prvky. Průběžně jsou do ÚAP zapracovávány plány společných zařízení vymezených v rámci komplexních pozemkových úprav. Výkres záměrů na provedení změn v území dále obsahuje záměry jednotlivých obcí, které byly uplatněny v rámci dotazníkového šetření v roce 2012, 2016 a 2020 a záměry ze schváleného Plánu oblasti povodí Berounky, se kterým je možno se seznámit zde:

<http://www.pvl.cz/portal/hydroprojekt/BE/index.html>

2.9. Stanovení problémů k řešení

Problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci byly podle vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích zahrnuje zejména požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území, slabých stránek, hrozeb a rizik souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území. Vzhledem k tomu, že řada problémů k řešení nezůstává pouze v jedné kategorii, ale prolíná se několika tématy (hygienické a dopravní závady apod.), byly problémy k řešení rozděleny do kategorií "ohrožení území", "urbanistické a dopravní závady" a "nejvýznamnější střety záměrů s limity v území".

Ohrožení území

Orné plochy ohrožené vodní erozí

Hlavním podkladem pro stanovení ploch ohrožených vodní erozí byla data BPEJ od Výzkumného ústavu meliorací a půdy, bloky orných půd z veřejného registru půd LPIS od Státního pozemkového úřadu Ministerstva zemědělství a částečně komplexní pozemkové úpravy zpracovávané rovněž Státním pozemkovým úřadem. Na základě výzkumů zabývajících se erozí zemědělských půd je rozhodujícím kritériem pro vznik vodní eroze sklonitost a délka svahu a dále zejména vegetační kryt povrchu půdy. Vodní eroze přímo ohrožující ornou půdu vzniká při sklonu pozemku 7 a více stupňů, ovšem i na méně svažitéch půdách může zejména při přívalových srážkách k vodní erozi docházet. Na základě analýzy dat BPEJ byly vybrány pozemky se sklonem 7 a více stupňů a průnikem těchto ploch s ornými půdami poskytnutými Státním pozemkovým úřadem vznikly orné plochy přímo ohrožené vodní erozí. Zpracovatelé územních plánů jsou povinni vytipované pozemky prověřit a v případě, že se na nich vodní eroze ohrožující půdní částice vyskytuje, navrhnou protierozní opatření jako veřejně prospěšné opatření. Orné půdy ohrožené vodní erozí byly rovněž doplněny na základě terénních průzkumů a leteckých snímků. V rámci ohrožení orných ploch vodní erozí byly stanoveny plochy údolnic a rizikových horizontů. Na zorněných horizontech dochází k větrné a vodní erozi. Zalesněné (myšlen remíz, mez, cesta s liniovou vegetací, alej apod.) horizonty rovněž dotvářejí místa krajinného rázu a zvyšují hodnotu daného místa. Zpravidla jsou tyto plochy v IV. a V. třídách ochrany ZPF, tzn. na půdách, které jsou pro zemědělské využití postradatelné, nízkoprodukční, mělké a skeletovité. Údolnice jsou vytipované přirozené sběrače spádnic. V těchto údolnicích vlivem zvýšené srážkové činnosti dochází k vytvoření přechodných vodních toků, na kterých dochází, zejména na orných plochách, k velmi vysoké erozní aktivitě.

Údolní nivy v území a jejich ohrožení

Zákon na ochranu přírody a krajiny č. 114/1992 stanovuje údolní nivy jako významný krajinný prvek ze zákona, tzn. údolní niva je chráněna zákonem. Údolní nivy jsou víceméně definovány jako akumulární rovina podél vodního toku, která je tvořena nekonsolidovanými sedimenty transportovanými a usazenými tímto vodním tokem, přičemž při povodních bývá zpravidla částečně či celá zaplavována. Hlavní půdní jednotka v rámci značení BPEJ rozeznává tzv. nivní půdy a to od čísel 55 – 59. Vyšší číselná řada, tzn. půdy s hlavní půdní jednotkou nad 60 jsou půdy lužní, glejové, oglejené a hydromorfní, tedy půdy se sklonem k zamokření, zrašelinění a půdy s těžkými jílovitými částicemi. Jelikož není nikde graficky znázorněno, kde se

údolní nivy nacházejí, byla údolní niva, po konzultaci s odborem životního prostředí, vymezena dle BPEJ – druhé a třetí číslo kódu má hodnotu 58 a více a dále na území se stanovenou hranicí záplavového území Q 100 – v rozsahu hladiny stoleté vody. Hlavními funkcemi údolní nivy je umožnit rozliv vody při zvýšených průtocích vodních toků či po přívalových srážkách a zachytit vodou unášené částice. Neméně důležitou úlohu hraje funkční niva v zachycení a udržení vody v krajině resp. zpomalení jejího odtoku z krajiny. Za posledních 50 let došlo v krajině k výrazné redukci údolních niv, často byly přeměněny na orné plochy či zmeliorovány a staly se z nich kulturní louky, v nejhorších případech byly zastavěny a urbanizovány. Aby byl co nejvíce eliminován vliv vodní eroze, která se stále intenzivněji projevuje na zorných pozemcích v podobě splachů ornice do vodních toků a nádrží, je nutno údolním nivám navrátit jejich funkci v co možná největším rozsahu. Problémový výkres zahrnuje plochy orných půd v údolních nivách a odvodněné plochy údolních niv, kterým by měla být navrácena jejich funkce – především by tyto plochy měly být zatravněny trvalými porosty a navíc nivy ve vymezených plochách územního systému ekologické stability asanovány od veškerých staveb poškozující funkci niv tzn. i od melioračních soustav a kanálů a území těchto niv by mělo zůstat nezastavitelné. Vzhledem k dlouhodobým prognózám ve vývoji klimatu je nutno nivním půdám navrátit jejich funkci právě s ohledem na předpovídaná období sucha.

Predikce sucha pro ČR

<http://www.sucho.eu/index.php>

http://www.chmi.cz/files/portal/docs/katastrofy/26zasedani/Roznovsky_sucho_230412.pdf

Adaptační strategie ČR na změnu klimatu

<http://www.regio-adaptace.cz/cs/adaptacni-strategie-cr/>

Urbanistické a dopravní závady

Urbanistickými závadami v území jsou zejména plochy opuštěných areálů tzv. brownfieldy. Těmito plochami by se měly územní plány a investoři v území zabývat přednostně a měly by být přednostně likvidovány např. formou asanace či přestavěním na užitné plochy. Významným urbanistickým problémem je umísťování nevhodných provozů v blízkosti objektů určených k bydlení, velmi často se jedná o zemědělské provozy - farmy, průmyslové podniky či komerční objekty a naopak rozrůstání zástavby bydlení k těmto rušivým provozům a následným konfliktům mezi obyvateli a vlastníky těchto provozů.

Dopravní závady jsou zejména problematicky vedené nebo chybějící úseky komunikací vč. cyklostezek či chodníků a velká dopravní zátěž v obci. Za dopravní závadu lze rovněž uvést

nerealizované úseky obchvatů a přeložek silnic a místních komunikací.

Střety záměrů s limity

V této kategorii jsou uvedeny pouze nejvýznamnější záměry, které zpravidla mají dopad na dvě a více obcí, popř. záměr svým rozsahem významně ovlivňuje, krajinný ráz či organizaci zemědělského půdního fondu a to především I. a II. třídu ochrany ZPF.

3. Rozbor udržitelného rozvoje území

Rozbor udržitelného rozvoje území byl vypracován pro každou obec ve správním území ORP Domažlice. Skládá se z pěti kapitol a to základních údajů o obci, SWOT analýz, vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek, problémů k řešení a podkladů pro zadání ÚP.

3.1. Úvod do rozboru

Rozbor udržitelného rozvoje území (dále jen RURÚ) byl zpracován v souladu s § 28 a 29 zákona č. 183/2006 Sb., § 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb. a navazuje na rozbor plynoucí z úplných aktualizací územně analytických podkladů (dále jen ÚAP) let předcházejících tzn. 2008, 2010, 2012, 2014 a 2016.

RURÚ byl v roce 2014 rozšířen o trendy, tzn. o vývojovou tendenci daného ukazatele ve vztahu k jednotlivým ročníkům aktualizací ÚAP. Na kartě každé obce bylo přehledně znázorněno, jak se daný ukazatel v rámci jednotlivých aktualizací ÚAP vyvíjel. Při aktualizaci ÚAP v roce 2020 byly tyto trendy zrušeny.

3.2. Rozbor udržitelného rozvoje území obce (RURÚ)

Vlastní rozbor udržitelného rozvoje území je zpracován pro každou obec samostatně v tzv. přehledové kartě obce. Karta obce obsahuje veškeré dostupné informace o obci, které jsou z hlediska našeho pohledu nutné k objektivnímu posouzení a vyhodnocení dané obce. Jisté nedostatky ve vyhodnocení problémů k řešení jsou zejména v oblastech dopravní a technické infrastruktury, návaznostech na hranicích katastrálních území či obcí, zejména ve vztahu k územně plánovacím dokumentacím a zpracovaným pozemkovým úpravám.

3.2.1. Základní údaje o obci

Tato kapitola obsahuje tabulku s přehledem základních informací o obci převzatých především z údajů Českého statistického úřadu. Součástí tabulky je také informace o zařazení obce do rozvojové osy či oblasti či specifické oblasti na základě ZÚR Plzeňského kraje vč. aktualizace ZÚR č.1, č. 2, č. 4 a stav územně plánovací dokumentace, dále zařazení obce dle závislosti na občanské vybavenosti, službách do jedné ze čtyř následujících kategorií:

- **obsluhující obce** - jsou takové, které okolním obcím poskytují základní služby zejména v oblasti vzdělávání, pracovních příležitostí, zdravotnictví, sociální péče apod. U těchto sídel je nutno rozvíjet a podporovat veškerou vybavenost v širších vztazích zejména s ohledem na to, kolik obcí a obyvatel dané obce obsluhují.

- **obce svébytné** - jsou plnohodnotné obce, které jsou víceméně nezávislé na okolních obcích, ale poskytují minimum služeb obcím sousedním. Zpravidla tyto obce mají více místních částí a služby poskytované stačí k pokrytí potřeb obyvatel žijících právě v těchto částech. U svébytných obcí bude rozvoj koordinován podle skutečných potřeb dané obce.

- **obce s dílčí vybaveností** - jsou takové, které jsou částečně soběstačné zejména ve službách jako je školství, drobné podnikání a částečně i pracovních příležitostech. Tyto obce ovšem nejsou schopny pokrýt veškeré požadavky a nároky obyvatel a proto jsou do jisté míry závislé na obcích obsluhujících. Rozvoj u těchto obcí se bude odvíjet zejména od velikosti sídla, rázovitosti a ostatních podmínkách např. nárocích na vznik dopravní infrastruktury. Zpracovatel územního plánu bude u těchto obcí zvláště citlivě posuzovat nové rozvojové plochy s ohledem na velikost a ráz sídla.

- **obce obsluhované** - jsou ostatní obce, které vzhledem ke své poloze či velikosti nejsou schopny poskytovat a zajišťovat služby okolním obcím a jsou zcela závislé na obcích obsluhujících. Zpracovatel bude obec zpravidla rozvíjet jako venkovské sídlo se zachováním tradičních hodnot a venkovské architektury se zaměřením především přírodní hodnoty, zdroje a na rekreaci. Výroba v těchto obcích bude řešena především formou řemeslnické výroby a drobných živností a služeb s max. několika zaměstnanci. Typ bydlení především venkovského charakteru tzn. s převládajícím podílem zahrad a možností chovatelských a pěstitelských činností.

3.2.2. Swot analýza obce

SWOT analýza byla při aktualizaci ÚAP v roce 2020 zrušena.

3.2.3. Hodnocení územních podmínek – hospodářské prostředí

1. širší územní vazby

a) na území ORP Domažlice

- *dostupnost hraničního přechodu* – K posouzení je brána vzdálenost od nejbližšího hraničního přechodu ze SRN vztaženo k centru obce. V případě dosahu hraničního přechodu do 10 km je ukazatel hodnocen pozitivně. Vzdálenost v rozmezí 10 – 20 je hodnoceno nulou a vzdálenost nad 20 km negativně.

Zdroj dat – MAPY.CZ (<https://mapy.cz>)

b) mimo území ORP Domažlice

- *dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy silniční dopravou* - Hodnocení ukazatele je provedeno na základě časové dostupnosti krajského města Plzně a hlavního města Prahy silniční dopravou (autem). V případě dostupnosti Plzně do 1:00 hod a Prahy do 2:00 hod je ukazatel hodnocen pozitivně, dostupnost Plzně do 1:15 hod a Prahy do 2:15 hod nulou a dostupnost Plzně nad 1:15 hod a Prahy 2:15 hod negativně.

Zdroj dat – MAPY.CZ (<https://mapy.cz>)

- *dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy autobusovou dopravou* - Hodnocení ukazatele je provedeno na základě počtu přestupů. Jestliže je dostupnost krajského města Plzně bez přestupu a hlavního města Prahy s jedním přestupem, je ukazatel hodnocen pozitivně. Pokud je jeden přestup ve spojení do Plzně a dva přestupy do Prahy, je ukazatel hodnocen nulou. Více jak dva přestupy do obou měst je ukazatel hodnocen negativně.

Zdroj dat – IDOS.CZ (<https://idos.idnes.cz>)

- *dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy vlakovou dopravou* - Ukazatel je hodnocen na základě počtu přestupů i v závislosti na kombinaci s autobusovou dopravou, pokud v obci není železnice, ale je možný přestup na vlak v jiné obce. Dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy bez přestupu je ukazatel hodnocen pozitivně. S jedním přestupem nulou a dva a více přestupů je ukazatel hodnocen negativně.

Zdroj dat – IDOS.CZ (<https://idos.idnes.cz>)

2. prostorové a funkční uspořádání území

- *obce obsluhované, obsluhující, s dílčí vybaveností, svébytné* - viz. Kapitola 3.2.1. Základní údaje o obci. Ukazatel není hodnocen.

- *obce ležící ve funkčně-urbanizovaných územích (obce ve FUA)* - Ministerstvo pro místní rozvoj nechalo v roce 2007 zpracovat studii pro ČR, která se zaměřila na vazby obyvatel na pracovištní centra. V rámci této studie byla stanovena místní pracovištní centra (pro naši oblast jsou nejbližší Domažlice, Klatovy, Tachov, Stříbro a Plzeň) a území obcí, ve kterých je zvláště silná vazba místních obyvatel na pracovištní centrum tzv. funkční urbanizovaná území (FUA - nejméně 30% ekonomicky aktivních obyvatel obce spádůje za prací do Domažlic). Obce, která ve FUA leží jsou hodnoceny pozitivně, neboť těží ze strategické a dostupné polohy k Domažlicím. Obce, které spádují z hlediska dojížděky za prací do Domažlic budou hodnoceny nulou nebo negativně, neboť některé obce mohou mít potíže např. s dopravním spojením veřejnou dopravou. Obce, které nespádují nikam, budou hodnoceny individuálně posouzeny. Důvodem je to, že mohou být samostatnými pracovištními centry bez vazby na okolí anebo jsou na periferii území, kde není další rozvoj obce perspektivní. Součástí rozboru udržitelného rozvoje území bude kartogram znázorňující tento ukazatel.

Zdroj dat - Ministerstvo pro místní rozvoj

10. dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

- *dopravní dostupnost* - Napojení na silniční a železniční síť - přítomnost železnice brána jako pozitivum, dostupné napojení (v jednotkách) minut na silnici I. třídy bráno jako pozitivum.

Zdroj dat - Ředitelství silnic a dálnic, Krajský úřad Plzeňského kraje, Správa železniční dopravní cesty

- *technická infrastruktura* - Možnosti připojení na kanalizační, vodovodní síť, plyn, existence ČOV pozitivum. Území bez technické infrastruktury je negativum.

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření 2012, 2016, 2020 a poskytnutých údajů v rámci průběžné aktualizace

11. ekonomické a hospodářské podmínky

- *vývoj nezaměstnanosti* - Vývoj nezaměstnanosti je počítán jako počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce v obci vztaženo k průměru za ORP Domažlice v letech 2005 – 2019. Obec je hodnocena negativně, jestliže se hodnoty pohybují nad průměrem ORP Domažlice. Nulou jsou hodnoceny obce, u kterým se přímkou blíží nebo prolíná s hodnotami ORP Domažlice. Pozitivně jsou hodnoceny obce, u kterých jsou hodnoty pod průměrem ORP

Domažlice.

Zdroj dat - Ministerstvo práce a sociálních věcí, Český statistický úřad

- *daňová výtěžnost* - Daňová výtěžnost byla spočítána ze skutečného rozpočtu za daný rok jako součet daňových příjmů z daných aktivit v rámci jednotlivých obcí, resp. ORP, který byl následně podělen počtem obyvatel v jednotlivých obcích, resp. ORP, pro vyjádření daňové výtěžnosti na obyvatele. Vzhledem ke zjištěným hodnotám napříč správním územím ORP Domažlice byly vytvořeny intervaly hodnot, které vymezí hodnocení tohoto ukazatele. V průběhu minulých let došlo k legislativní změně přerozdělování daní jednotlivým obcím, díky které přišlo více peněz do obecních rozpočtů. Kvůli tomuto opatření došlo i ke změně intervalů, které jsou směrodatné pro hodnocení obcí. Průměrná hodnota v ORP Domažlice je 15,8 tisíce na obyvatele. Nové intervaly pro aktualizaci 2020 jsou stanoveny následovně: hodnocení minus bude u hodnot pod 12,6 tisíc na obyvatele. Hodnocení nula bude u hodnot v rozmezí 12,7 - 15,7 tisíc na obyvatele. Hodnocení plus bude u hodnot 15,8 a více tisíc na obyvatele.

Zdroj dat - Ministerstvo financí ČR, <https://monitor.statnipokladna.cz>, Český statistický úřad

- *hospodaření obce* - Ministerstvo financí ČR hodnotí obce z pohledu podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům (zadluženost) a celkové likvidity (schopnosti obce splácet krátkodobé závazky). Zadluženost obce nesmí přesáhnout 25 % a celková likvidita nesmí klesnout pod jedna celá. Obce, které překračují ukazatele v jednom nebo obou parametrech mají minus, ostatní mají hodnocení plus.

Zdroj dat - Ministerstvo financí, <https://monitor.statnipokladna.cz>

- *dostupnost ploch pro podnikání* - Ukazatel prověřuje vzhledem k charakteru a velikosti obce, jestli má obec dostatek ploch pro podnikání nebo je potřeba vymezit nové. Jestliže jich má obec dostatek, je ukazatel hodnocen pozitivně. Pokud se jedná o malou obec, kde není třeba je vymezovat, nebo je potřeba v souvislosti s pořizováním nového územního plánu či změny prověřit stávající plochy pro podnikání, je ukazatel hodnocen nulou. Negativně jsou hodnoceny obce, které mají ploch nedostatek. Jedná se o subjektivní hodnocení.

Zdroj dat - schválené územní plány a letecké snímky

3.2.4. Hodnocení územních podmínek – sociální prostředí (soudržnost obyvatel v území)

3. struktura osídlení

- *vývoj počtu obyvatel* - Klesající vývoj je negativum, vyrovnaný je nula a stoupající pozitivum. Vývoj počtu obyvatel je počítán na základě podkladů ČSÚ od roku 2000 a udané

hodnoty jsou proloženy lineární regresní přímkou, která znázorňuje vývoj v počtu obyvatel obce.

Zdroj dat - Český statistický úřad

- *saldo migrace* - Vyjadřuje atraktivitu území z pohledu přistěhovalectví. Klesající vývoj je negativum (více obyvatel se vystěhovalo než přistěhovalo), vyrovnaný je nula a stoupající nebo vyrovnaný v kladných hodnotách je pozitivum. Saldo migrace vyjadřuje rozdíl mezi přistěhovalými a odstěhovalými obyvateli obce. Vývoj je počítán na základě podkladů ČSÚ od roku 2000 a udané hodnoty jsou proloženy lineární regresní přímkou, která znázorňuje vývoj mezi obyvateli přistěhovalými a vystěhovalými.

Zdroj dat - Český statistický úřad

- *vývoj přirozeného přírůstku* - Klesající vývoj je negativum, vyrovnaný je nula a stoupající nebo vyrovnaný v kladných hodnotách je pozitivum. Přirozený přírůstek vyjadřuje rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých obyvatel obce. Vývoj je počítán na základě podkladů ČSÚ od roku 2000 a udané hodnoty jsou proloženy lineární regresní přímkou, která znázorňuje vývoj mezi obyvateli živě narozenými a zemřelými.

Zdroj dat - Český statistický úřad

- *vývoj indexu stáří ve vztahu k ORP Domažlice* - index stáří znamená, že na 100 osob mladších 15 let připadá x osob ve věku 65 let a starších. Index se vypočte: $(\text{počet osob ve věku 65 a více let} / \text{počet osob ve věku 0 — 14 let}) \times 100$. V případě, že má obec nižší index stáří nižší, než je průměrná hodnota za ORP Domažlice, je obec hodnocena pozitivně. Pokud se indexy víceméně prolínají, je obec hodnocena nulou a negativně v případě, že má obec index stáří vyšší. V případě, že má obec index stáří 128, tak to znamená že na 100 osob mladších 15 let připadá 128 osob ve věku 65 let a starších.

Zdroj dat - výpočet proveden na základě dat Českého statistického úřadu

- *připravené plochy k bydlení* - Dostatek volných pozemků určených k výstavbě rodinných či bytových domů. Na základě dotazníku rozeslaného starostům byly obce zařazeny do kategorie negativní v případě, že nebyl dotazník vrácen či obec nemá dostatek volných obecních ploch. Nulou jsou hodnoceny obce, u nichž jsou plochy k bydlení vyčerpány popř. nejsou ve vlastnictví obce a vlastníci je nechtějí prodat či zastavět. Pozitivní hodnocení je u obcí s dostatkem volných pozemků pro bydlení ve vlastnictví obce popř. fyzických osob.

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření z roku 2012, 2016, 2020

- *vývoj v počtu dokončených bytů* - Klesající vývoj je negativum, vyrovnaný je nula a

stoupající vývoj je pozitivum. Vývoj je počítán na základě podkladů ČSÚ od roku 2000 a udané hodnoty jsou proloženy lineární regresní přímkou, která znázorňuje vývoj v oblasti počtu dokončených bytů. Grafické znázornění nebude součástí hodnocení, neboť ve většině obcí dochází k dokončení bytových jednotek pravidelně, ale spíše v několikaletých intervalech.

Zdroj dat - Český statistický úřad s objektivním posouzením možností dané obce

- *rozvoj obce* – Ukazatel je hodnocen na základě vývoje počtu obyvatel a saldo migrace ve vztahu k vývoji dokončených bytových jednotek v obci v letech 2000 - 2019. Jestliže v obci stoupá počet dokončovaných bytových jednotek, obyvatelé se spíše přistěhovávají a vývoj počtu obyvatel stoupá, je obec hodnocena pozitivně - obec se rozvíjí. V obci, kde se pravidelně dokončují bytové jednotky, vývoj v saldo migraci a v počtu obyvatel je vyrovnaný, je obec hodnocena nulou – rozvoj obce stagnuje. V případě, že se v obci nestaví, obyvatelé se spíše odstěhovávají a vývoj v počtu obyvatel klesá, je obec hodnocena negativně – obec se nerozvíjí. Dále je bráno v úvahu zaplněnost vymezených zastavitelných ploch bydlení (nové se vymezují, ale ještě není platný územní plán), v obci není dlouhodobě zájem stavět.

Zdroj dat - Český statistický úřad s objektivním posouzením možností dané obce

9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- *občanská vybavenost* - Kvalita a dostupnost služeb vzhledem k možnostem (velikosti) obce - přítomnost služeb a aktivit je pozitivum. Ostatní negativum.

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření 2012, 2016, 2020 a poskytnutých údajů v rámci průběžné aktualizace

- *vhodné prostory pro konání veřejných akcí* - Ukazatel hodnotí, jestli má obec vhodné prostory pro konání veřejných akcí např. poutě, tržště, hřiště, setkání atd. Ukazatel je hodnocen pozitivně, jestliže má obec vhodné prostory. Pokud jich má obec nedostatek je ukazatel hodnocen negativně.

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření 2012, 2016, 2020, pokud obec neodevzdala dotazník: ukazatel je hodnocen subjektivně z platného územního plánu a leteckého snímku.

10. dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

- *dopravní dostupnost* - napojení na silniční a železniční síť - přítomnost železnice brána jako pozitivum, dostupné napojení na silnici I. třídy bráno jako pozitivum.

Zdroj dat - Ředitelství silnic a dálnic, Krajský úřad Plzeňského kraje, Správa železniční dopravní

cesty

- *technická infrastruktura* - možnosti připojení na kanalizační, vodovodní síť, plyn, existence ČOV pozitivum. Území obcí bez základní technické infrastruktury je negativum. Jako základní vybavenost v obci je počítáno s kanalizací a možností napojení na veřejný vodovod.

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření 2012, 2016, 2020 a poskytnutých údajů v rámci průběžné aktualizace.

12. rekreace a cestovní ruch

- *turistické cíle* - přítomnost a dostupnost turistických cílů v obci je pozitivum. V ostatních případech je nula.

Zdroj dat - průzkum území, internet

- *veřejná koupaliště* - přítomnost a dostupnost veřejného koupání v obci je pozitivum. Ostatní případy negativum. Jako veřejné koupaliště je v tomto smyslu chápána vodní plocha, která lze využít ke krátkodobé rekreaci - koupání (rybníky, požární nádrže, víceúčelové vodní nádrže, vodní toky, zatopené lomy apod.).

Zdroj dat - jednotlivé obce na základě dotazníkového šetření z roku 2012, 2016, 2020

- *cyklotrasa, cyklostezka, turistická (naučná) stezka* - přítomnost a napojení na systém cyklostezek či cyklotras je pozitivum. Pokud turistické trasy či cyklotrasy neprocházejí urbanizovanými částmi sídel, je ukazatel hodnocen nulou, v ostatních případech záporně. Při hodnocení je zohledněna i velikost a počet místních částí, kterými stezky prochází.

Zdroj dat - průzkum území, jednotlivé obce, internet, Český klub turistů

- *ubytovací zařízení* - přítomnost funkčních ubytoven a penzionů je pozitivum. V ostatních případech negativum.

Zdroj dat - Český statistický úřad, internet

13. bezpečnost a ochrana obyvatel

- *povodňové riziko* - Ukazatel hodnotí výskyt záplavového území (Q5, Q10, Q20, Q100, včetně aktivní zóny záplavového území, území ohrožené zvláštními povodněmi), ohrožené objekty a dále ohrožující objekty povodněmi vyskytující se na území obce. Jestliže se na území nachází výše uvedené jevy a zasahují do urbanizované části obce či objektů k bydlení, je hodnocení negativní. Jestliže se na území vyskytují, ale svým umístěním nezasahují do obydleného území, je ukazatel hodnocen nulou. Nulou je také hodnocena obec, ve které není

povodňové riziko.

Zdroj dat – Plzeňský kraj, správce povodí, vodoprávní úřad, POVIS (Povodňový informační systém)

- *zdroje znečištění* - Ukazatel hodnotí výskyt významných zdrojů znečištění v rámci registru REZZO 1, zvýšené dopravy v obci a případně výskytu ekologických rizik (sklárky) v území. Jestliže se v území nevyskytují zdroje znečištění, je ukazatel hodnocen pozitivně. Pokud je v obci zvýšená doprava např. zemědělské techniky, popř. zásobováním místních podniků je hodnocení nula. Jestliže se v území nachází významný zdroj znečištění (REZZO 1) je ukazatel hodnocen negativně.

Zdroj dat – Ministerstvo životního prostředí, Cenia, průzkum území

- *stoupající doprava* - u obcí, u nichž intenzita dopravy od roku 2000 stoupá, bude ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech nulou.

Zdroj dat - Ředitelství silnic a dálnic - sčítání dopravy z let 2000, 2005, 2010 a 2016

3.2.5. Hodnocení územních podmínek – životní prostředí

5. příroda a krajina

- *koeficient ekologické stability* - Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních krajinotvorných prvků (lesní půda, vodní plochy a toky, trvalý travní porost, pastviny, mokřady, sady) a nestabilních krajinotvorných prvků (orná půda, antropogenizované plochy) ve zkoumaném území podle vzorce (Míchal, 1985). Hodnoty 0,30 – 1,00 svědčí o území intenzivně využívaném zejména zemědělskou velkovýrobou. Obce s tímto ukazatelem jsou hodnoceny negativně. Hodnoty 1,00 – 3,00 představují vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Obcím s touto hodnotou je v hodnocení přiřazena nula. Hodnota vyšší jak 3,00 představuje přírodní a přírodě blízkou krajinu s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. Tyto obce jsou hodnoceny pozitivně.

Zdroj dat - Český úřad zeměměřičský a katastrální, Český statistický úřad, ZABAGED

Aktualizace 2014 a 2016 se k hodnocení KES používala metoda podle Miklóse.

- *přítomnost chráněných území* - pokud se na území obce vyskytují některé typy chráněného území, je pozitivum. V ostatních případech je nula. Ukazatel je rovněž vztažen k velikosti obce a typu chráněného území.

Zdroj dat - Krajský úřad Plzeňského kraje, CHKO Český les, Agentura ochrany přírody a krajiny

- *prvky rozptýlené a doprovodné zeleně v krajině (RDZ)* - jedná se o plochy mimolesní vysoké zeleně, především v podobě remízů, sadů, alejí podél cest a liniové zeleně podél vodotečí. Hodnocení proběhlo na základě terénního průzkumu a vyhodnocení leteckých snímků. Výsledné ohodnocení bylo individuálně posouzeno na základě velikosti obce a oblasti, kde se daná obec nachází. Obce hodnocené minus mají minimum prvků RDZ, tyto prvky v krajině zcela chybí anebo ubývají. Obce hodnocené nulou, mají přiměřené množství RDZ, ale je vhodné, aby podíl RDZ v krajině zvýšily. Obce hodnocené pozitivně mají dostatek RDZ a tyto prvky by měly být v ÚP a krajině stabilizovány. Mezi RDZ byly zařazeny i krajinné prvky poskytnuté od Ministerstva zemědělský v rámci registru půdy tzv. LPISu.

Zdroj dat - průzkum území, internet - letecké snímkování, Ministerstvo zemědělství - registr půdy LPIS

6. vodní režim a horninové prostředí

- *zranitelná oblast vodního režimu* - na katastrální území, která jsou do této oblasti zahrnuta, se vztahuje tzv. Nitrátová směrnice, která reguluje hospodaření na zemědělských pozemcích z důvodů ochrany povrchových vod. Obce, jejichž katastrální území jsou zařazeny do této oblasti jsou hodnoceny negativně, neboť jsou ohroženy povrchové vody v důsledku intenzivní zemědělské činnosti. V ostatních případech je ukazatel hodnocen nulou.

Zdroj dat - nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu

- *ochranné pásmo vodních zdrojů* - v případě, že je OP vymezeno a navazuje na zastavěné území, může být do určité míry omezen rozvoj v obci a naopak může dojít k ohrožení vodního zdroje. V důsledku toho může být vyvíjen tlak na zmenšení OP a snížení ochrany vodních zdrojů.

Zdroj dat - správce povodí, vodoprávní úřad, vlastník vodního zdroje

- *záplavové území* - v případě, že je na území obce záplavové území vymezeno a nacházejí se v něm stavební objekty, zejména pro bydlení, bude ukazatel hodnocen negativně. Ostatní případy nulou. V průběhu roku 2020 došlo ke stanovení záplavového území na toku Merklínka.

Zdroj dat - Plzeňský kraj, správce povodí, vodoprávní úřad

- *odvodněné území niv* - odvodněné plochy niv či nivy přeměněny na orné půdy snižují retenční kapacitu krajiny. Pokud je většina či významná část niv v krajině odvodněna či přeměněna, bude ukazatel hodnocen negativně. Pokud bude poměr odvodněných a

technickými zásahy neupravených niv vyrovnán, bude ukazatel nula. V případě, že budou převažovat zachované nivy bez odvodnění, bude ukazatel hodnocen pozitivně.

Zdroj dat - GIS analýza dat od Zemědělské vodohospodářské správy, Správa povodí, Výzkumný ústav meliorací a ochrany půd, internet - letecké snímkování

- *zdroje nerostných surovin* - pokud se na území obce vyskytují evidované zdroje nerostných surovin, je ukazatel hodnocen pozitivně. V případě, že na území obce žádné zdroje nejsou, je ukazatel hodnocen nulou.

Zdroj dat - Geofond

- *ohrožení těžbou* - pokud je obec nějakým způsobem ohrožena těžbou (hluk, prach, doprava) je ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech je hodnocení nula.

Zdroj dat - Geofond

- *výskyt poddolovaných území* - v případě, že poddolované plochy nějakým způsobem omezují či mohou omezovat rozvoj obce, je ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech je ukazatel hodnocen nulou.

Zdroj dat - Geofond

7. kvalita životního prostředí

- *hodnoty radonového rizika* - pokud osídlená (urbanizovaná) část obce leží ve vysokém radonovém riziku, je ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech je nula.

Zdroj dat - Geofond

- *zdroje znečištění* - přítomnost velkého a zvláště velkého registrovaného zdroje znečištění je hodnoceno negativně. Úřad územního plánování mohl v rámci průzkumů území zaznamenat další zdroje znečištění např. ve formě silného dopravního zatížení k různým podnikům atp. V ostatních případech je hodnocení pozitivní.

Zdroj dat - Ministerstvo životního prostředí, Cenia, průzkum území

- *stoupající doprava* - u obcí, u nichž intenzita dopravy od roku 2000 stoupá, bude ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech nulou.

Zdroj dat - Ředitelství silnic a dálnic - sčítání dopravy z let 2000, 2005, 2010 a 2016

8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa

- *třída ochrany dle BPEJ* - pokud na území obce hojně vyskytuje první, druhá a třetí třída

ochrany ZPF, bráno jako pozitivum. Pokud převažuje čtvrtá a pátá třída, je hodnocení nula.

Zdroj dat - Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy

- *odvodněné pozemky* - pokud na území obce převažují zmeliorované pozemky I. , II. a III. třídy ochrany ZPF, bráno jako pozitivum, pokud je poměr odvodněných pozemků vyrovnán, je hodnocení nula, pokud převažují odvodněné pozemky IV. a V. třídy, je bráno jako negativum, neboť tyto pozemky jsou pro zemědělství využitelné pouze za dalších dodatečných energetických vstupů.

Zdroj dat - Zemědělská vodohospodářská správa, Správce povodí

- *ohrožení větrnou erozí* - Pro stanovení ohroženosti těžkých půd větrnou erozí byl zohledněn specifický vliv meteorologických podmínek v chladných obdobích roku. Jsou to zejména počet cyklů rozmrzání a následného zamrzání půdního povrchu (střídání teplot nad a pod bodem mrazu) a dále období, kdy je povrch půdy v určitém stupni vlhkosti (Mapa certifikovaná v roce 2014 v rámci projektu QJ1220054 – Mapa potenciálního rizika ohrožení těžkých půd větrnou erozí na základě meteorologických podmínek v zimních obdobích). Půdní faktor ohroženosti lehkých půd byl převzat z metodiky Podhrázská a kol. 2008). U klimatických údajů byly využity nové poznatky o riziku výskytu přísušků a větrných podmínkách na území ČR. Klimatické údaje byly sestaveny z účelové databáze relevantních dat z vybraných meteorologických stanic, která byla poté regionalizována a syntetizována do jedné vrstvy.

Tab. Tabulka potenciálně ohrožených oblastí větrnou erozí na podkladu půdně-klimatických faktorů na území ČR

Kategorie ohrožení půd větrnou erozí	Stupně ohrožení
1	půdy náchylné
2	půdy mírně ohrožené
3	půdy ohrožené
4	půdy silně ohrožené
5	půdy nejohroženější

Jako negativní jsou označeny kategorie 3 – půdy ohrožené, 4 – půdy silně ohrožené a 5 – půdy nejohroženější. Ostatním kategoriím je přiřazeno nulové hodnocení.

Zdroj dat – Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy (VÚMOP)

- *ohrožení vodní erozí* - Hodnocení erozní ohroženosti zemědělských půd bylo provedeno pomocí metody USLE – univerzální rovnice pro výpočet průměrné dlouhodobé ztráty

půdy erozí (Wishmeier, Smith 1978), která se běžně doporučuje pro výpočet průměrné dlouhodobé ztráty půdy (G) jak u nás tak v zahraničí. Metoda USLE vychází z principu tzv. Přípustné ztráty půdy a byla definována jako „maximální hodnota eroze půdy“. Rovnice USLE má tvar:

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$$

kde:

G – průměrná dlouhodobá ztráta půdy [$\text{t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$],

R – faktor erozní účinnosti deště vyjádřený v závislosti na kinetické energii a intenzitě erozně nebezpečných dešťů ($\text{MJ} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{cm} \cdot \text{h}^{-1}$),

K – faktor erodovatelnosti půdy vyjádřený v závislosti na textuře a struktuře ornice, obsahu organické hmoty a propustnosti půdního profilu [$\text{t} \cdot \text{h}^{-1} \cdot \text{MJ} \cdot \text{cm}^{-1}$],

L – faktor délky svahu vyjadřující vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku délky 22,13 m),

S – faktor sklonu svahu vyjadřující vliv sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku sklonu 9 %),

C – faktor ochranného vlivu vegetace vyjádřený v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku s trvalým porostem),

P – faktor účinnosti protierozního opatření (bezrozměrný – poměr smyvu na jednotkovém pozemku obdělávaném ve směru sklonu pozemku).

Tab.: Hodnoty potencionální ohroženosti zemědělské půdy jsou rozděleny dle stupně ohrožení do 6-ti kategorií

Hodnoty dlouhodobé průměrné ztráty půdy (G) [t/ha/rok]	Kategorie erozní ohroženosti
10,00 a více	extrémně ohrožená
8,00 – 9,99	velmi silně ohrožená
4,00 – 7,99	silně ohrožená
2,00 – 3,99	středně ohrožená
1,00 – 1,99	slabě ohrožená
1,00 a méně	velmi slabě ohrožená

Jako negativní je hodnocena kategorie silně ohrožená, velmi silně ohrožená a extrémně

ohrožené půdy. Hodnocení nula je přiřazeno všem ostatním kategoriím – slabě ohrožené a velmi slabě ohrožené půdy. Hodnocení je uplatňováno pouze na zemědělské půdě – orná půda, trvalý travní porost, které jsou využívány k zemědělské výrobě.

Zdroj dat - dřívějších letecké snímky z let 2008, 2011, 2013 a 2015; Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy (VÚMOP), vymezené rizikové údolnice a horizonty, terénní průzkum

- *lesy hospodářské, ochranné a zvláštního určení* - do 15 % lesních pozemků z celkové výměry obce je hodnoceno negativně, od 15,1 do 30% je hodnoceno nulou a více než 30 % lesních pozemků z výměry obce je hodnoceno pozitivně.

Zdroj dat - Krajský úřad Plzeňského kraje, Český úřad zeměměřičský a katastrální a Český statistický úřad

- *ohrožení kůrovcem* - Ukazatel sleduje riziko šíření kůrovce. Ukazatel je hodnocen nulou, jestliže na území obce není riziko šíření kůrovce. Jestliže se na lesních pozemcích nachází plochy napadené kůrovcem vytěžené nebo čekající na vytěžení menšího i většího rozsahu, je ukazatel hodnocen negativně. V ostatních případech nulou.

Zdroj dat – Úřad pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHUL) - kůrovcová mapa

3.3. Rozbor udržitelného rozvoje území ORP Domažlice

RURÚ ORP Domažlice je hodnocen obdobnými ukazateli jako RURÚ obcí. Cílem je získat střední hodnoty, zejména u statistických ukazatelů, které se stanou přibližným měřítkem pro porovnávání obcí ve správním obvodu mezi sebou resp. právě k těmto středním hodnotám. Výsledné vyhodnocení je vyhotoveno v samostatném dokumentu - kartě ORP Domažlice.

3.4. Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek

Hodnoty za jednotlivé ukazatele jsou sečteny v rámci jednoho tématu do konečného čísla - hodnoty. Tato hodnota ve smyslu následující tabulky zařazuje každý pilíř udržitelného rozvoje do jedné ze tří kategorií - slabý, vyrovnaný, silný. Výsledný kartogram a tabulka s hodnotami za jednotlivé obce v ORP Domažlice, které jednotlivá témata nabyla, jsou uvedeny v samostatném dokumentu. V roce 2018 došlo ke změně vyhlášky č. 500/2006 Sb. o ÚAP, ÚPD a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Změna se týká členění sledovaných jevů v území (ukazatelů) do 13-ti bodů. Tyto body jsou dále rozděleny do jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje - hospodářský rozvoj, soudržnost obyvatel v území (sociální prostředí) a příznivé životní prostředí. V rámci aktualizace ÚAP 2020 byly doplněny nové ukazatele pro doplnění 13-ti bodové škály ukazatelů (sledovaných jevů). Některé ukazatele byly zrušeny z důvodu nedostupnosti informací. Pro výpočet jednoho z ukazatelů byl použit jiný výpočet z důvodů

využití dostupného zdroje informací.

Tabulka hodnocení vyváženosti jednotlivých pilířů

PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	SLABÝ	VYROVNANÝ	SILNÝ
podmínky pro hospodářský rozvoj	-5 a méně	-4 až +3	+3 a více
podmínky pro soudržnost obyvatel v území	-9 a méně	-8 až +5	+6 a více
podmínky pro životní prostředí	-9 a méně	-8 až +1	+2 a více

Pro sjednocení s metodikou MMR ČR 2010 pro vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek byl vytvořen srovnávací dokument, ze kterého je patrné, do které kategorie byla příslušná obec zařazena. Tento dokument je součástí této úplné aktualizace ÚAP. Metodika MMR ČR dělí jednotlivé obce podle vyváženosti podmínek udržitelnosti rozvoje území a hodnotí ovšem nezohledňuje skutečný stav prostředí (vyváženosti jednotlivých pilířů), především nelze vyčíst sílu a případný potenciál rozvoje obce. Kartogram podle požadované metodiky pro MMR ČR je součástí rozboru jako samostatná příloha.

3.5. Požadavky do zadání územně plánovacích dokumentací

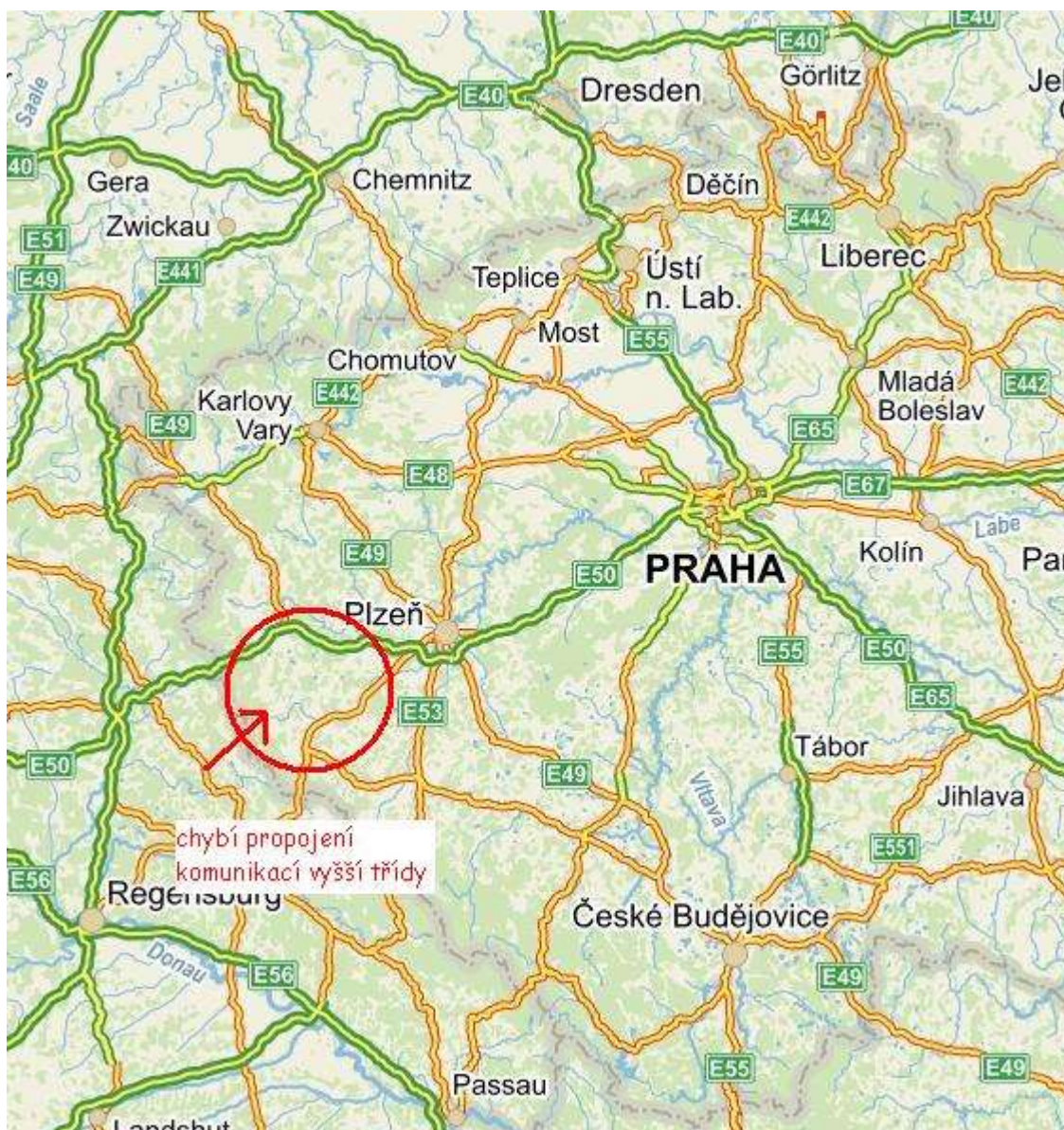
Na závěr každého rozboru udržitelného rozvoje území (karty obce) je formulován seznam požadavků, které budou součástí zadání územně plánovacích dokumentací a zpracovatelé územních plánů budou povinni se těmito úkoly zabývat nebo budou sloužit jako podklad pro řešení území např. pro komplexní pozemkové úpravy, strategické plány a různé studie. Požadavky na řešení v území jsou de facto sumarizované výstupy výkresových a textových částí územně analytických podkladů.

3.6. Požadavky na aktualizaci ZÚR PK

- požadavek pořizovatele za účelem podpory hospodářského rozvoje oblasti Českého lesa - stabilizovat trasu českoleské tangeceiály jako záměr

Obce v podhůří Českého lesa (domažlicko i tachovsko) v rozboru udržitelného rozvoje území vykazují problém s hospodářským rozvojem a částečně i se soudržností obyvatel regionu. Základním předpokladem rozvoje této pohraniční oblasti je kvalitní dopravní napojení s

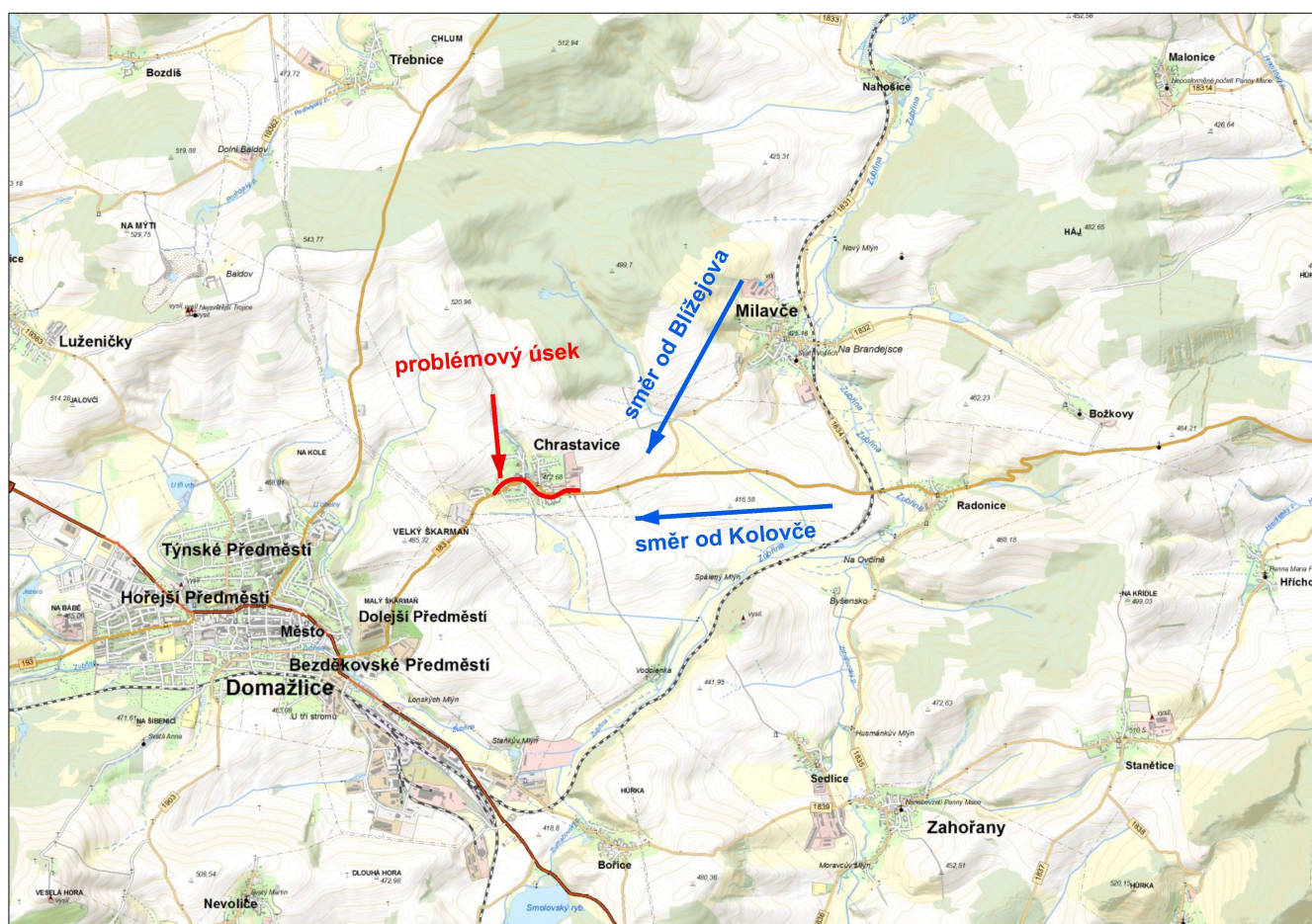
Domažlicemi, sousedním Německem a dálnicí D5. Plzeňský kraj by jako jednu ze svých priorit měl zahájit realizaci této komunikace a podpořit tak hospodářské oživení regionu, případně tuto trasu upravit a navrhnout k řešení do Politiky územního rozvoje. Tato trasa zároveň může být alternativou (jižní trasou) k dálnici D1 a D5, neboť právě příhraniční propojení silnicí vyšší třídy v úseku Domažlice dálnice D5 chybí, což je patrné z následujícího schématu. V současné době je potřeba prověřit a popřípadě aktualizovat trasu tak, aby se dala navázat na již realizovaný obchvat Poběžovic.

- požadavek obce Chrastavice - přeložka silnice č. II/183 v obci Chrastavice

V důsledku prudkého nárůstu počtu obyvatel v sídle Blížejev (ORP Horšovský Týn) a vysokému

nárůstu osobní i nákladní automobilové dopravy od této obce, došlo a dochází k výraznému dopravnímu zatížení silnice č. II/183 v obci Chrastavice. Na tuto silnici II. třídy se právě před obcí Chrastavice napojuje silnice III. třídy č.1831 (od Blížejova) a tudíž do středu obce Chrastavice je svedena veškerá tranzitní doprava z Kolovečska a Blížejovska, která směřuje do Domažlic (Domažlice jsou pracovištní centrum i centrum občanské vybavenosti domažlického regionu - nákupy, zdravotnictví, apod.). Parametry komunikace v obci, zejména od čp. 34 po čp. 89 jsou na hranici bezpečnosti silničního provozu, neboť pokud se v tomto úseku potkají dvě nákladní vozidla, musí jedno z nich zastavit, nežádka najet na přilehlý obecní chodník. Obec Chrastavice požaduje stabilizovat obchvat obce jako samostatnou veřejně prospěšnou stavbu a zároveň požaduje, aby Plzeňský kraj vzal realizaci této přeložky jako jednu ze svých priorit.

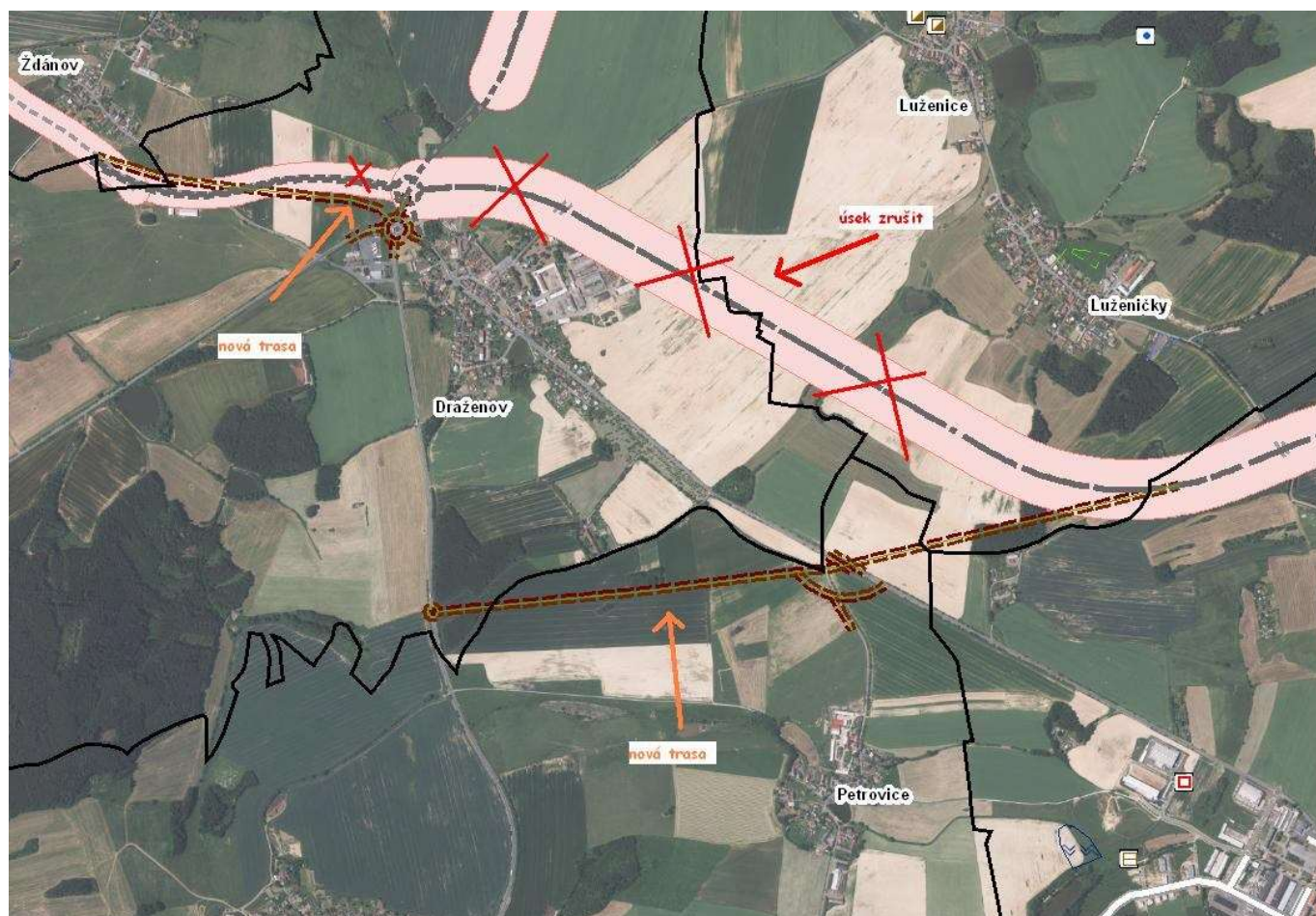

- dopravní obsluha průmyslového areálu v Klenčí pod Čerchovem

Dopravní obsluha podniků v lokalitě ve směru na Postřekov prochází centrem sídla po nevyhovující komunikaci II/ 195. Provéřit možnost přeložení silnice č. II/195 severně od Klenčí.

- požadavek obcí Draženov a Luženičky na úpravu navržené trasy obchvatu silnice č. I/22
- severního obchvatu Domažlic

V rámci projednání aktualizace územně analytických podkladů 2014 byl vznesen nesouhlas s navrženou VPS přeložky silnice č. I/22 na území obce Luženice a Draženov. Na základě projednání se starosty obcí Luženičky a Draženov byla navržena alternativní varianta, která se vyhne obydleným částem těchto sídel a bude zachována koncepce celého obchvatu a zároveň budou dotčeny méně cenné partie přírody a krajiny (stávající trasa protíná remízky, nivu u Luženic a navržená trasa se dotkne pouze orných ploch).

- požadavek obce Pec na změny kategorizace pozemních komunikací

Obec Pec dlouhodobě požaduje místní komunikaci, ze směru Babylon do obce Pec, převést na silnici III. třídy. Uvedená komunikace v současnosti slouží zejména pro obyvatele obcí Trhanov, Chodov, Klenčí pod Čerchovem a další, kteří si takto zkracují cestu na hraniční přechod Folmava. Dále je tato komunikace často využívána k převedení dopravy z mezinárodní silnice č. I/26 v případě dopravní nehody a neprůjezdnosti silnice I/26. Vzhledem k tomu, že úsek mezi

Babylonem a Újezdem je úsekem s častými dopravními nehodami, je tato místní komunikace vystavena neúměrné dopravní zátěži, na kterou není stavěna. Obec Pec tak ze svých prostředků musí řešit údržbu a provoz na této komunikaci, která je zatížena nadmístní dopravou s obcí Pec nesouvisející.

- požadavek města Bělá nad Radbuzou na realizaci vodní nádrže jako nadmístního záměru

Město Bělá nad Radbuzou požaduje v souladu se ZÚR PK, resp. s vymezenou specifickou oblastí SON1 Český les, stabilizovat nadmístní záměr města rekreační vodní nádrže. Vodní nádrž má posílit turistickou atraktivitu území a zajistit příliv turistů za účelem pobytové rekreace. Pro vodní nádrž město Bělá nad Radbuzou připravuje studii.

4. Seznam použitých zkratk

Seznam zkratek, které se mohou v úplné aktualizaci ÚAP 2020 vyskytovat

AČR	Armáda České republiky
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BC, BK	biocentrum, biokoridor = skladebné části územního systému ekologické stability
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CO	civilní ochrana
ČD	České dráhy
ČEPS	Česká energetická přenosová soustava
ČEZ	České energetické závody
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČS	čerpací stanice
ČSOV	čerpací stanice odpadních vod
ČS PHM	čerpací stanice pohonných hmot
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a kartografický
CR	cestovní ruch
EAO	ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EVL	evropsky významná lokalita
FO	fyzická osoba
HPJ	hlavní půdní jednotka
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IZS	integrovaný záchranný systém
k.ú.	katastrální území
KES	koeficient ekologické stability
KN	katastr nemovitostí
LAPV	lokalita akumulace povrchových vod
LČR	Lesy České republiky, státní podnik
MD ČR	Ministerstvo dopravy České republiky
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky

MMR ČR	Ministerstvo místního rozvoje České republiky
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství České republiky
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NBC	biocentrum nadregionální
NKP	nemovitá kulturní památka
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NUTS	klasifikace EU územních statistických jednotek: 1 – republika, 2 – regiony, 3 – kraje, 4 – okresy, 5 - obce
OA	osobní automobil
OP	ochranné pásmo
ORP	obec s rozšířenou působností
OZKO	oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
PF ČR	Pozemkový fond České republiky
PÚ	Pozemkový úřad
POÚ	pověřený obecní úřad
PUPFL	pozemky určené pro plnění funkce lesa
PÚR ČR	politika územního rozvoje České republiky
RBC, RBK	biocentrum, biokoridor regionálního významu
RES	registr ekonomických subjektů
REZZO	Registr emisí zdrojů znečišťujících ovzduší
RR	radioreléová trasa
RS	regulační stanice
RURÚ	rozbor udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEA	hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SLDB	sčítání lidu, domů a bytů
STL	středotlaký plynovod
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TTP	trvalé travní porosty
ÚAP	územně analytické podklady
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesa

ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPP	územně plánovací podklad
ÚPnSÚ	územní plán sídelního útvaru
ÚPO	územní plán obce
ÚSES	územní systém ekologické stability
ÚSOP	ústřední seznam ochrany přírody
ÚTP	územně technické podklady
VD	vodní dílo
VKP	významný krajinný prvek
VTL	vysokotlaký plynovod
VVN	velmi vysoké napětí
VZCHÚ	velkoplošné zvláště chráněné území
ZD	zemědělské družstvo
ZCHÚ	zvláště chráněné území ve smyslu zákona č.114/1992 Sb.
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa